

Pri doznačivanju ovakvih nagrada bilo bi bolje uzeti u obzir suprasnu krmaču, ili sa odojcima izpod sisa, obilježja ustanovljena za dotični kotar. Nagradjivanje bi imalo slijediti polovica u gotovom novcu odma poslje izložbe, a polovica u doznaci izplativoj kad bi zakupnik praseta ili krmače nadarene dokazao da je upotriebio životinju za razplod kroz cijelu godinu u kotaru opasanja. Bilo bi medjuto potrebno da svaki zakupnik podpiše odgovarajuću obveznicu, kojom bi se imao obvezati da će se odreći ne samo i druge polovice nagrade, već da će povratiti i prvu, kad nebi mogo dokazati da je držao prase ili krmaču nadarenu za cijelu godinu, i kad bi bilo dokazano da je zbog zanemarenog timarenja, krmača opasana u godini susljednoj opasanju, ostala neplodna, i da su odojci slabo uspjeli.

Što se tiče razredjenja životinja, zbora pouzdanika, objavljenja osnove i. t. d. vriede pravila utu svrhu naznačena za izložbu goveda.

Napokon nemogu s' manje a da ne opazim da, bilo za promicanje nutarnjeg uzgajanja krmadi, bilo da se otežća uvažanje i razprostiranje privlačivih bolestih putem svinja dolazećih iz dvora, bilo bi potrebno doći do uredjenja pazara za krmad.

Konji.

Jedva se je u sadašnjem vieku posvetila konju u Dalmaciji ona znamenitost koju on uživa u poljsko-društvenom gospodarstvu od najstarije davnine, mal da ne kod svih naroda svieta.

Dočim je tako ciela Dalmaciji oliš Dubrovnika, brojila godine 1781 samo 1.384 konja godine 1857 njihov je broj bio ponaraso na 22.006, te je godine 1869 spao na 16.892. Godine 1880 opaža se iznova znatno povećanje, jer se broji 20.256 konja koji su 1890 godine ponarasli već do 22.903, nadmašujući na taj način brojno stanje popisano godine 1857. U jednom je vieku dakle broj konja u Dalmaciji ponaraso za 146.3 %, koje se povećanje opaža i u zadnjoj desetogodišnjici pa baš u onoj od godine 1880 ne manje od 19 % a u susljednom desegodištu 13.1 %.

Po statističnim podatecima godine 1890, doznaje se da u Dalmaciji ima 1624 ždriebca izpod jedne godine, 1.663 paripčeta ne upotrebljenih za radnju, 6.213 kobilu, od kojih 2.245 suždriebnih napokon 842 neuškopljena konja a 12.561 potučen.

Brojno nerazmjerje raznih vrsti konja opredieljenih za uzgoj, dokazuje na prvi pogled da Dalmacija posjeduje znatan broj a veći od potrebe, što se tiče neuškopljenih konja, dočim broj ždriebaca, paripčeta i suždriebljenih kobilu dostatno dokazuje na kojem nizkom